МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Проект

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„ТЕКСТИЛНИ ТЕХНОЛОГИИ“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 072302 „Текстилни технологии“ от област на образование 072 „Добив и производствени технологии“ и професионално направление код 0723 „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия код 072302 „Текстилни технологии“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на първа, втора и трета степен на професионална квалификация по професията, за придобиване на квалификация по част от професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

ПРОЕКТ

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, съвкупността от единици резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години – от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА
„ТЕКСТИЛНИ ТЕХНОЛОГИИ“

Професионално направление					
Код: 0723	**Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи**				
Професия					
Код: 072302	**Текстилни технологии**				
Степени на професионална квалификация		**I**	**II**	**III**	**-**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**2**	**3**	**4**	**-**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**2**	**3**	**4**	**-**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степени на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение.

За придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация по професията „Текстилни технологии“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

1.1.1. За първа степен на професионална квалификация

• за лица, навършили 16 години – завършен начален етап на основното образование или успешно завършен курс за огрмотяване, организиран от училища в системата на предучилищното и училищното образование по реда на Закона за насърчаване на заетостта или на Закона за предучилищното и училищното образование, или валидирани компетентности за начален етап на основно образование по чл. 167, ал. 1, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование.

1.1.2. За втора степен на професионална квалификация

• за лица, навършили 16 години – завършен първи гимназиален етап.

1.1.3. За трета степен на професионална квалификация

• за ученици – завършено основно образование;

• за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или придобито средно образование.

Изискването за входящо квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение за придобиване на по-висока степен на професионална квалификация е придобита по-ниска степен на професионална квалификация по професията, съответно по част от професията.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

2.1. Първа степен на професионална квалификация по професията

Работникът с първа степен на професионална квалификация изпълнява различни рутинни дейности, като:

- извършва ръчно или полумеханизирано очистване на влакна и първична преработка на памук;
- определя вида на текстилните материали и полуфабрикати;
- извършва ръчно или полумеханизирано почистване на инструментите, машините, съоръженията и инсталациите;
- събира и сортира разделно отпадъчни материали и вторични суровини;
- измерва теглото на готовата продукция;
- подготвя тъкани за апретурно-багрилна обработка – съединява с ръчни шевове топове тъкани от един и същ артикул, навива ги до получаване на голямо руло;
- приготвя, претегля и смесва суровини, съставки или обработващи добавки и ги поставя в правилната последователност;
- подготвя и зарежда текстилните машини за работа.

ПРОЕКТ

Работникът с първа степен на професионална квалификация изпълнява всички трудови дейности и задачи, като спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и правилника за вътрешния ред в предприятието. В своята трудова дейност работникът в текстилното производство използва: контейнери, колички, палети, кани, кантари, устройства за навиване, ръчни игли, инструменти и съоръжения за почистване, почистващи средства, опаковки, опаковъчни съоръжения.

Работникът носи лична отговорност за качественото изпълнение на поставените от прекия ръководител задачи, за спазване на трудовата и технологичната дисциплина. Отговорен е за опазване на повереното му имущество – суровини, материали, инструменти, машини, съоръжения, инсталации и др. Работникът в текстилното производство трябва да бъде физически здрав, да проявява сръчност и съобразителност при изпълнение на трудовите дейности. Трябва да умее да работи в екип и да съдейства за своевременното изпълнение на трудовите задачи.

2.2. За втора степен на професионална квалификация

Работникът с втора степен на професионална квалификация извършва по-сложни и отговорни дейности, свързани с подготовката и обслужването на предачни, тъкачни и плетачни машини с електронно управление. Той изпълнява следните дейности:

- обслужва и наблюдава работата на текстилни машини и съоръжения по време на текущото производство;
- извършва прецизни операции при подготовка и обработка на влакна, нишки, тъкани или плетива в съответствие с технологичната документация;
- разчита и прилага работни карти, технически инструкции и производствени задания;
- следи за спазване на технологичните параметри и поддържа производствената последователност;
- открива и отстранява елементарни повреди или отклонения в процеса на работа;
- участва в пробно пускане и наблюдение при смяна на изделия, влакна или суровини;
- води отчет за вложени материали и произведена продукция, като попълва съответните формуляри и производствени документи.

Работникът с втора степен на професионална квалификация изпълнява всички трудови дейности и задачи, като спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и правилника за вътрешния ред в предприятието. В своята трудова дейност работникът в текстилното производство използва:

- високопроизводителни текстилни машини с електронно управление;
- системи за дозиране, навиване и подаване на суровини;
- контейнери, кантари, измервателни уреди и опаковъчни съоръжения;
- специализирани инструменти и почистващи средства.

При необходимост извършва базова техническа поддръжка, настройка и подмяна на консумативи под ръководството на отговорно лице.

Работникът носи отговорност за:

- спазване на технологичната дисциплина и производствения график;
- предотвратяване на производствени загуби и минимизиране на отпадъци;
- съблюдаване на инструкциите за екологично и енергийно ефективно производство;
- съхранение и отговорна употреба на машини, инструменти и материали;
- участие в поддържането на безопасна и чиста работна среда.

2.3. За трета степен на професионална квалификация

ПРОЕКТ

Придобилият трета степен на професионална квалификация координира и контролира дейността на производствените цехове в текстилното производство. Отговаря за оперативното управление на производствения процес в съответствие с технологичните инструкции и производствения график. Основните му дейности включват:

- организиране на работния процес в производствения цех;
- разпределяне на задачите между работниците в съответствие с квалификацията и производствените изисквания;
- осигуряване на навременно зареждане на машините със суровини и материали;
- следене на спазването на технологичните параметри, качество и ефективност на производството;
- провеждане на начален инструктаж, текущ контрол и наставничество на работниците с по-ниска квалификация;
- оказване на методическа и практическа помощ при възникване на технически затруднения или отклонения;
- участие в пробни пускове, смяна на изделия и технологични преустройства;
- водене на отчетност за извършената работа, вложените материали и получената продукция;
- контрол върху спазването на изискванията за безопасност, хигиена и опазване на околната среда;
- съгласуване на работата с технолози, механици, складови и контролни звена.

Работникът носи отговорност за:

- качеството и обема на произведената продукция в поверения цех;
- точното изпълнение на производствения график и технологичната дисциплина;
- ефективното използване на машини, суровини и работна сила;
- въвеждането на нови работници в производствения процес и адаптацията им;
- предотвратяване на технологични нарушения, отпадъци и производствени загуби;
- осигуряване на безопасна работна среда.

Работната среда в текстилните предприятия се характеризира със завишени нива на шум, запрашеност, химически вещества и други фактори, които изискват при изпълнение на трудовите дейности работниците задължително да носят работно облекло и лични предпазни средства.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)													
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13	ЕРУ 14
		Обща ПП		Отраслова ПП	Специфична ПП										
I	2	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
II	3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

ПРОЕКТ

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда
ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“

ЕРУ 3. Материалознание

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 4. Строеж и анализ на текстилните материали
ЕРУ 5. Основни операции при работа с предачни машини
ЕРУ 6. Основни операции при работа с тъкачна машина
ЕРУ 7. Основни операции при работа с плетачни машини
ЕРУ 8. Екологични технологии в апретурното и багрилното производство
ЕРУ 9. Мерки за намаляване на екологичния отпечатък от текстилното производство
ЕРУ 10. Наблюдение и контрол на технологичния процес на предене
ЕРУ 11. Наблюдение и контрол на технологичния процес на тъкане
ЕРУ 12. Наблюдение и контрол на технологичния процес на плетене
ЕРУ 13. Проектиране на прежди и ефектно предене
ЕРУ 14. Управление на технологични процеси в текстилното производство

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Текстилни технологии“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасните условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации

ПРОЕКТ

Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда, и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасните условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално

ПРОЕКТ

	практическо задание
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката – данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите – приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия, като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели, като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката

ПРОЕКТ

	• Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Материалознание**
Резултат от учене 3.1	Разпознава видовете материали и тяхното приложение
Знания	• Извършва класификация на материалите (текстилни, шевни и кожарски) • Описва приложението на материалите в производствения процес
Умения	• Разпознава видовете материали според техните свойства • Избира подходящи материали за конкретно изделие въз основа на характеристики и експлоатационни изисквания
Компетентности	• Способен е да аргументира избора на материали с оглед на приложението им в производството
Резултат от учене 3.2	Разбира влиянието на устойчивите и рециклируемите материали върху изделията
Знания	• Анализира влиянието на избора на устойчиви и рециклирани материали върху издръжливостта и екологичния отпечатък на изделията
Умения	• Избира материали с висока издръжливост и нисък екологичен отпечатък
Компетентности	• Способен е да аргументира избора на устойчиви материали с оглед дълготрайност, екологичен отпечатък и възможност за повторна употреба или рециклиране
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава различните видове материали (текстилни, шевни, кожарски) и описва тяхното приложение в производството • Анализира влиянието на избора на устойчиви и

ПРОЕКТ

	рециклируеми материали върху издръжливостта, качеството и екологичния отпечатък на изделията Част по практика на професията: • Избира подходящи материали за конкретно изделие въз основа на техните свойства и функционални изисквания • Обосновава избора на материали с акцент върху дълготрайност, екологичен отпечатък и възможност за повторна употреба или рециклиране в контекста на конкретно производство
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 4	**Строеж и анализ на текстилните материали**
Резултат от учене 4.1	Определя структурните елементи на тъкани и плетива
Знания	• Различава структурните елементи на тъканите и плетивата • Разпознава видовете сплитки и плетки и описва техните структурни особености • Разбира влиянието на строежа на тъканта и плетивото върху физичните и механичните свойства за изделието
Умения	• Определя вида на тъканта или плетивото чрез визуален и/или органолептичен метод на проверка • Разчита графични схеми, тъкачни сплитки и бримкови образи, като определя структурните елементи и повтора • Използва техническа документация и образци за сравнение при разчитане на модели, включително на чужд език
Компетентности	• Самостоятелно разпознава и класифицира основните видове тъкани и плетки според тяхната структура и приложение • Способен е да определя влиянието на строежа на конкретна сплитка или плетка върху екологичния отпечатък на текстилния продукт
Резултат от учене 4.2	Подготвя мостри за анализ на текстилни материали и сравнява резултатите със стандартите
Знания	• Познава видовете механични и дигитални уреди за изпитване на физико-механичните и оптичните свойства на прежди и платове, тяхното предназначение и принцип на действие

ПРОЕКТ

	• Познава структурата на текстилните материали (тъкани, плетени и нетъкани) • Разбира и разчита (включително на чужд език) основни технически характеристики на цифровия дисплей на уредите
Умения	• Подготвя проби съобразно изискванията за безопасна работа • Изрязва проби с определени размери според стандартите • Правилно позиционира и закрепва пробите в уредите • Спазва изискванията за безопасност в лабораторна среда, като използва предпазни средства, поддържа чистота и ред на работното място и своевременно докладва при установени неизправности
Компетентности	• Способен е да сравнява получените резултати от изпитвания на платове с нормативните стойности и спецификации
Резултат от учене 4.3	Извършва физико-механични изпитвания на текстилни материали
Знания	• Изброява основните видове изпитвания на текстилни материали: физични, механични, химични, оптични и биологични • Разбира предназначението и принципа на действие на уредите за физико-механични изпитвания на текстилни материали • Познава основните стандарти и норми, свързани с изпитването на текстилни материали и правилата за безопасност и екологичност при провеждане на изпитвания
Умения	• Разчита резултатите от изпитванията • Разбира влиянието на резултатите от изпитванията върху качеството • Разбира ролята на изпитването на текстилните материали върху намаляването на екологичния отпечатък
Компетентности	• Способен е да извършва физико-механични изпитвания на текстилните материали и да разчита резултатите от изпитванията
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава строежа на тъканите и плетивата • Познава основните видове изпитвания и тяхната цел • Разбира принципа на действие на основните уреди за изпитване • Познава стандартите и методите за осъществяване на подготвителните процеси на различните изпитвания Част по практика на професията:

ПРОЕКТ

	• Подготвя качествени проби за изпитване според стандартите • Настройва и използва коректно необходимите уреди за физико-механични изпитвания, като провежда изпитванията и записва точно резултатите
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 5	**Основни операции при работа с предачни машини**
Резултат от учене 5.1	Подготвя влакната за предене
Знания	• Определя приложението на видовете текстилни влакна в различните системи на предене • Изброява основните етапи за подготовка на влакната за предене чрез подреждане и изравняване • Описва принципа на работа на гребенни, изтеглящи и лентови машини
Умения	• Работи с гребенни машини, изтеглящи машини, смесващи апарати и др. • Проверява равномерността и чистотата на влакната • Сигнализира при идентифициране на дефект
Компетентности	• Способен е да изпълнява правилно подготвителните операции за първична обработка на текстилно влакнестите материали съобразно инструкциите за безопасност и екологично производство
Резултат от учене 5.2	Подготвя предачната машина за предене
Знания	• Описва общото устройство и принципа на работа на предачна машина с цифрово управление • Разбира значението на спазването на основните правила за безопасност и екологичните изисквания при работа с предачни машини • Назовава изискванията към качеството на преждата, описва дефектите и причините за тяхното възникване и начините за отстраняване им
Умения	• Зарежда машината, извършва правилно запридане на незапредени шпули в съответствие с техническите указания и инструкциите за безопасност • Наблюдава процеса на предене и отстранява дефекти • Почиства машината и работното място по определен график, събира и сортира разделно отпадъците от преденето

ПРОЕКТ

	• Подменя липсващи или неизправни бегачи и следи за подмяната на пълните с празни шпули
Компетентности	• Подготвя влакната и машината за предене, следи процеса, като спазва изискванията за безопасна работа
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Изброява основните елементи • Описва принципа на работа на предачната машина с електронно управление • Разбира влиянието на цифровото управление върху качеството и ефективността на преденето Част по практика на професията: • Зарежда машината с материали, заприда незапредени шпули и скъсани нишки • Използва предпазни средства и следва правилата за безопасност • Работи внимателно, като избегва рискове и аварии и при нужда търси помощ и спазва указанията на технолога
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 6	**Основни операции при работа с тъкачни машини с електронно управление**
Резултат от учене 6.1	Подготвя основата за тъкане
Знания	• Различава основни от вътъчни нишки • Познава общото устройство и основните работни елементи на бобиниращa, сновилна и скробваща машина • Разпознава основно кросно, повлекателно кросно, повлекателен вал, платнено кросно и тяхната роля в подготовката на основата
Умения	• Подготвя машина за сноване и машина за скробване за работа, като спазва технологичните изисквания на процеса • Спазва правилата за безопасна работа с машини, включително използване на предпазни средства, спиране на машината при нужда и спазване на работна хигиена • Зарежда машините с материали
Компетентности	• Подготвя основата за тъкане, като спазва изискванията за качество, безопасност и опазване на околната среда
Резултат от учене 6.2	Вдява и навръзва нишките
Знания	• Описва основните принципи на вдяване и навръзване на нишките • Разпознава основните сплитки в тъкачеството

ПРОЕКТ

	• Разбира принципа и последователността на вдяване в нищелки и бърдо
Умения	• Вдява и навръзва нишките по зададена схема, като спазва основни правила за безопасност при работа със спомагателни инструменти • Проверява и подготвя нишките за гладко протичане на тъкачния процес
Компетентности	• Осигурява непрекъснатост на тъкачния процес чрез правилно вдяване и навръзване
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава основните понятия и термини, свързани с подготовката на основата за тъкане и сновилната машина • Обяснява ролята на основните елементи и принципите на вдяване и навръзване на нишките • Разбира значението на правилната подготовка на нишките за качеството и непрекъснатостта на тъкането Част по практика на професията: • Подготвя нишките за навиване върху основното кросно • Монтира основното кросно на тъкачната машина и извършва навръзване на нишките по зададена сплитка и вдявка в бърдото • Спазва основните правила за безопасност и хигиена по време на работа и работи отговорно под наблюдение
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 7	**Основни операции при работа с плетачни машини с електронно управление**
Резултат от учене 7.1	Извършва основни операции при работа на кръглоплетачни машини
Знания	• Познава основните части и устройство на кръглоплетачна машина с електронно управление • Разбира принципа на работа на машината • Познава видовете прежда, подходящи за кръглоплетачни машини • Познава технологичните показатели на входящи и изходящи продукти на плетачните машини
Умения	• Подготвя машината за работа по дадени инструкции • Извършва основно почистване на машината • Извършва правилно вдяване на машината по зададена схема • Следи за правилната работа на машината и докладва

ПРОЕКТ

	проблеми
Компетентности	• Изпълнява под наблюдение основни операции при работа с кръглоплетачна машина • Способен е да разчита техническа документация, свързана с вдяване на машината и извършване на основни манипулации при плетачното производство
Резултат от учене 7.2	Извършва основни операции при работа с плоскоплетачни машини с електронно управление
Знания	• Познава основните части и устройство на плоскоплетачна машина • Разбира основния принцип на работа на плоскоплетачната машина • Познава видовете прежда, използвани при плетене на плоски плетива • Познава технологичните показатели на входящи и изходящи продукти на плетачните машини
Умения	• Подготвя и настройва плоскоплетачната машина по дадени инструкции • Извършва основно почистване и проверка на машината • Извършва правилно вдяване на машината по зададена схема • Спазва правилата за безопасна работа с машината
Компетентности	• Изпълнява основни операции при работа с плоскоплетачна машина с електронно управление • Способен е да разчита техническа документация, свързана с вдяване на машината и извършване на основни манипулации при плетачното производство
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава общото устройство на кръглоплетачна и плоскоплетачна машина с електронно управление • Разбира основния принцип на работа на видовете плетачни машини • Познава видовете прежда, използвани при работа с плетачни машини • Познава технологичните показатели на входящи и изходящи продукти на плетачните машини Част по практика на професията: • Подготвя машините за работа по зададени указания • Извършва основно почистване и проверка на машината • Следи за правилната работа и докладва при проблеми • Спазва основните правила за безопасност по време на работа
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 8	**Екологични технологии в апретурното и багрилното производство**
Резултат от учене 8.1	Разбира значението на екологичните технологии и устойчивите процеси при апретиране на текстилни материали
Знания	• Познава основните екологични изисквания при апретиране на текстил • Разбира значението на използване на екологично чисти материали и технологии за намаляване на екологичния отпечатък
Умения	• Прилага прости операции с екологично чисти материали при апретурни операции • Спазва указанията за безопасна и екологична работа с оборудване за апретиране
Компетентности	• Изпълнява задачи по апретура, спазвайки екологичните стандарти и правила за безопасност • Работи отговорно за опазване на околната среда при производствения процес
Резултат от учене 8.2	Разбира значението на екологичните багрилни технологии
Знания	• Познава основните екологични изисквания при багрене на текстил • Разбира значението на използването на безопасни и екологично чисти багрила върху намаляването на екологичния отпечатък • Описва основните правила за опазване на околната среда по време на багрене
Умения	• Изпълнява основни операции при работа с екологични багрилни технологии • Спазва указанията за безопасност и опазване на околната среда • Работи с екологични и биоразградими багрила и пигменти
Компетентности	• Изпълнява прости задачи по багрене с екологични багрила под наблюдение • Прилага правилата за безопасна работа и екологично отговорно поведение
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава основните екологични изисквания при апретиране и багрене на текстил • Обяснява значението на екологично чистите апретурни и багрилни технологии върху намаляването на екологичния отпечатък • Разбира основните правила за опазване на околната среда

ПРОЕКТ

	при производствените процеси Част по практика на професията: • Изпълнява прости екологични апретурни и багрилни операции по зададени инструкции • Спазва указанията за безопасна и екологична работа с машини и материали
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 9	**Мерки за намаляване на екологичния отпечатък от текстилното производство**
Резултат от учене 9.1	Идентифицира основните екологични проблеми, свързани с текстилното производство
Знания	• Разбира основните екологични проблеми в текстилното производство и екологичните регулации • Познава основните видове замърсяване, свързани с текстилното производство • Описва вредите от използването на опасни химикали, микропластмаси и неразградими багрила
Умения	• Следи параметрите на производство, които влияят на екологичния отпечатък • Разчита инструкции и обозначения за безопасна и екологична работа, включително и на чужд език • Спазва указанията за събиране и третиране на отпадъчни материали – текстилни, химични или водни • Докладва за отклонения от екологичните изисквания на прекия ръководител • Работи с етикети, сертификати и маркировки, обозначаващи екологично производство
Компетентности	• Прилага екологично отговорно поведение при участие в текстилното производство • Разпознава потенциални екологични рискове в работната среда и информира прекия ръководител • Позовава се на основните европейски регламенти и директиви, които засягат устойчивото текстилно производство
Резултат от учене 9.2	Прилага изискванията, заложени в Европейската стратегия за устойчив и кръгов текстил
Знания	• Дефинира основните цели и принципи на стратегията за устойчиво и кръгово текстилно производство • Разбира ролята на кръговата икономика и нейните ползи за намаляване на отпадъците и ресурсната ефективност

ПРОЕКТ

	• Разбира значението на иновациите и дигиталните технологии за устойчивост и прозрачност в текстилната индустрия
Умения	• Прилага основни принципи за намаляване на отпадъците и опазване на ресурсите в текстилното производство • Разпознава и отчита основни екологични изисквания и стандарти при работа с текстилни материали • Спазва указания за екологично отговорна работа и правилно управление на отпадъци в производствения процес
Компетентности	• Проявява положително отношение към опазване на околната среда и отговорно отношение към устойчивото използване на ресурси в текстилната индустрия
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва основните екологични проблеми от текстилното производство • Познава основните изисквания за екологична безопасност и нормативи, свързани с текстилната индустрия Част по практика на професията: • Изпълнява указанията за безопасна и екологично отговорна работа с материали и оборудване • Събира и сортира отпадъчните материали според дадените инструкции
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 10	**Наблюдение и контрол на технологичния процес на предене**
Резултат от учене 10.1	Наблюдава предачния процес на предачни машини с електронно управление
Знания	• Познава устройството и действието на предачните машини • Изброява начините за поддръжка и центровка на машините • Описва технологични параметри и режими на работа на машините
Умения	• Задава необходимите параметри за работа на машината при конкретен артикул • Измерва неравномерността на лентите и преждата с уред Устер и сравнява резултатите с таблица за допустими параметри • Спазва изискванията за безопасност и здраве при работа, както и противопожарните правила в производствената среда
Компетентности	• Способен е да задава самостоятелно необходимите

ПРОЕКТ

	параметри на партидата • Способен е да измерва на Устер апарат неравномерността на лентите и преждата и я сравнява с таблица за постигане на определени параметри
Резултат от учене 10.2	Извършва контрол на качеството на предачния процес
Знания	• Познава основните показатели за контрол на предачния процес – скорост, усукване, натоварване, производствен цикъл • Разбира значението на качествения контрол върху лентата или преждата – дебелина, неравномерност, възли и накъсвания • Разчита и разпознава сигналите и алармите на машината
Умения	• Наблюдава основните параметри на предачния процес на контролния панел, следи сигнализациите и алармите и реагира своевременно и адекватно • Прави визуална проверка на качеството на изтеглената лента или прежда и докладва своевременно за открити дефекти или неизправности • Спазва указанията за безопасна работа и поддържа чистота в работната зона
Компетентности	• Съдейства за предотвратяване на производствени дефекти чрез активен мониторинг на процеса и своевременно информиране на отговорните лица за възникнали проблеми
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава основните показатели за контрол на предачния процес (скорост, усукване, натоварване, производствен цикъл) • Описва технологичните параметри и режими на работа на машините • Разбира функциите на сигналите и алармите на предачните машини и реагира адекватно при тяхното възникване Част по практика на професията: • Задава необходимите параметри за работа на машината за производство на определения артикул, извършва визуална проверка на качеството на изтеглената лента или прежда и докладва за открити дефекти • Следи сигналите и алармите на машината и предприема своевременни и адекватни действия за отстраняване на проблеми • Спазва правилата за безопасна работа и поддържа чистота в работната зона в съответствие с вътрешните регламенти и нормативните изисквания
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 11	**Наблюдение и контрол на технологичния процес на тъкане**
Резултат от учене 11.1	Наблюдава тъкачния процес на тъкачни машини с електронно управление
Знания	• Описва технологичните параметри при цифрово тъкане • Разпознава технологичните дефекти в тъканта и причините за тяхното появяване • Разбира значението на методите за визуален и цифров контрол
Умения	• Следи работата на тъкачната машина за правилно протичане на технологичния процес • Разпознава признаци за отклонения в качеството, като скъсани нишки, дефекти или неравномерност на преждите • Докладва своевременно на прекия ръководител при възникване на проблеми или отклонения в производствения процес
Компетентности	• Способен е да следи самостоятелно технологичните параметри на тъкачния процес и съобщава своевременно за възникнали проблеми
Резултат от учене 11.2	Прилага различни методи за контрол на качеството на технологичния процес на тъкане
Знания	• Описва методите за органолептична оценка на качеството на тъканта • Познава принципите за своевременно откриване и отстраняване на дефекти при тъкането и правилната настройка на машините • Описва техниките за възпроизвеждане на скъсани основни нишки чрез вдявка в ламели, нищелки и бърдо
Умения	• Следи работата чрез интерфейса на машината • Засича дефекти и спира машината при необходимост • Съобщава своевременно за възникнали проблеми в производствения процес на отговорното лице • Възпроизвежда скъсана основна нишка чрез вдявка в ламели, нищелки и бърдо, спазвайки технологичните изисквания
Компетентности	• Извършва входящ, оперативен и изходящ контрол на качеството на технологичния процес на тъкане с подходящи инструменти и технологии, при спазване на изискванията за безопасност, качество и екологично производство
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията • Познава основните параметри и принципи на тъкане на

ПРОЕКТ

	тъкачна машина с електронно управление • Разпознава основните дефекти в тъканта, познава причините за тяхното възникване и методите за отстраняването им • Разбира значението на визуалния и цифровия контрол за осигуряване качеството в производствения процес Част по практика на професията • Наблюдава и контролира правилното протичане на процеса на тъкане • Засича отклонения и дефекти в процеса и докладва своевременно при необходимост • Използва ефективно дисплея на машината за мониторинг на технологичните параметри • Работи в съответствие с технологичните инструкции и спазва изискванията за безопасност и хигиена на труда
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 12	**Наблюдение и контрол на технологичния процес на плетене**
Резултат от учене 12.1	Извършва наблюдение и контрол на качеството на технологичния процес на кръглоплетачни машини с голям диаметър с електронно управление
Знания	• Познава основните параметри за качество на плетивото, включително гъстина, равномерност, диаметър и площна маса • Разграничава възможните технологични дефекти, знае причините за тяхното възникване и методите за тяхното отстраняване • Изброява и описва видовете методи за наблюдение и контрол на технологичния процес
Умения	• Наблюдава на дисплея технологични данни, като скорост, бримкова гъстина, опъване и цикъл на работа, разпознава сигнали за грешка или повреда, като прекъсване на прежда или неправилно оформени бримки • Извършва визуална проверка на плетивото по време на производството и спазва стандартните процедури при спиране, рестартиране на машината или при подмяна на прежда и работни елементи
Компетентности	• Контролира производствения процес на плетене на текстилни изделия на кръглоплетачна машина с голям диаметър чрез наблюдение на равномерността на плетивото, работата на захранването с прежда и сигналните

ПРОЕКТ

	индикатори, като спазва изискванията за безопасност и качество
Резултат от учене 12.2	Наблюдение и контрол на качеството на технологичния процес на кръглоплетачни машини с малък диаметър с електронно управление
Знания	• Познава основните параметри за качество на плетивото (гъстина, равномерност, диаметър, площна маса и т.н.) • Различава възможните технологични дефекти, причините за тяхното появяване и начините за отстраняването • Изброява видовете методи за наблюдение и контрол на технологичния процес
Умения	• Наблюдава на дисплея данни за скорост, бримкова гъстина, опъване и цикъл на работа, разпознава сигнали за грешка или повреда (например прекъсване на прежда, неправилно оформени бримки) • Извършва визуална проверка на плетивото при текущо производство, спазва стандартните процедури при спиране, рестартиране на машината или при подмяна на прежда и работни елементи
Компетентности	• Контролира производствения процес на плетене на текстилни изделия на кръглоплетачна машина с малък диаметър чрез наблюдение на равномерността на плетивото, работата на захранването с прежда и сигналните индикатори, като спазва инструкциите за безопасност и качество
Резултат от учене 12.3	Наблюдение и контрол на качеството на технологичния процес на плоскоплетачни машини с електронно управление
Знания	• Познава основните параметри за качество на плетивото (гъстина, равномерност, диаметър, площна маса и т.н.) • Различава възможните технологични дефекти, причините за тяхното появяване и начините за отстраняването • Изброява видовете методи за наблюдение и контрол на технологичния процес
Умения	• Наблюдава на дисплея данни за скорост, бримкова гъстина, опъване и цикъл на работа, разпознава сигнали за грешка или повреда (например прекъсване на прежда, неправилно оформени бримки) • Извършва визуална проверка на плетивото при текущо производство, спазва стандартните процедури при спиране, рестартиране на машината или при подмяна на прежда и работни елементи
Компетентности	• Контролира производствения процес на плетене на текстилни изделия на проскоплетачна машина чрез наблюдение на равномерността на плетивото, работата на захранването с прежда и сигналните индикатори, като

ПРОЕКТ

	спазва инструкциите за безопасност и качество
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава и интерпретира основните технологични параметри и възможни дефекти в процеса на плетене • Познава основните показатели за качество на плетивото: гъстина, равномерност, диаметър, площна маса и др. • Различава често срещаните технологични дефекти, познава причините за тяхното възникване и методите за тяхното отстраняване • Познава методите и средствата за наблюдение и контрол на плетачния процес, включително работа с цифрови дисплеи и сигнални индикатори Част по практика на професията: • Разчита и анализира данни от дисплея на кръглоплетачни и плоскоплетачни машини, включително информация на чужд език (например скорост, бримкова гъстина, цикъл на работа) • Извършва визуална проверка на плетивото по време на производство и разпознава сигнали за грешка или повреда, като прекъсване на прежда или неправилно оформени бримки • Прилага установените процедури за безопасност, наблюдение и контрол при работа с плетачни машини с електронно управление
Средства за оценяване	• Част по теория на професията: писмен изпит • Част по практика на професията: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 13	**Проектиране на прежди и ефектно предене**
Резултат от учене 13.1	Проектира прежди с устойчиво приложение
Знание	• Разпознава основните видове влакна – естествени, химични и смесени • Назовава важни свойства на влакната и обяснява влиянието им върху структурата и качеството на преждата • Изброява основните видове прежди и описва техните характеристики и приложение • Познава принципите за съставяне на влакнести смеси и връзката между предназначението на преждата и нейните технологични параметри
Умения	• Анализира изискванията към преждата в зависимост от крайното ѝ приложение • Определя структурата на преждата – включително вида на усукване, броя нишки и системата на предене • Подбира влакна според функционалните и естетическите изисквания към готовия продукт

ПРОЕКТ

Компетентности	• Самостоятелно проектира прежди с устойчиво приложение • Избира технологични параметри, съобразени с предназначението, качеството и екологичните изисквания към крайния текстилен продукт
Резултат от учене 13.2	Извършва ефектно предене по зададени технологични параметри
Знание	• Разпознава видовете ефектни прежди и техните характеристики • Познава технологичните методи и машини за ефектно предене • Описва материалите, използвани при ефектно предене, и тяхното приложение • Назовава качествата и изискванията към ефектните прежди • Разбира визуалните ефекти и структурните особености на различните видове ефектни прежди
Умения	• Извършва ефектно предене по зададени технологични параметри • Настройва и управлява предачни машини за ефектно предене • Подбира подходящи влакна и смеси за производство на ефектни прежди • Оценява качеството на ефектните прежди и прилага безопасни и ефективни производствени практики
Компетентности	• Реализира ефектно предене, избирайки подходящи влакна и технологии • Настройва предачната машина за производство на ефектни прежди, осигурявайки съответствие с технологичните изисквания и качество
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава основните видове влакна и описва тяхното влияние върху качеството и структурата на преждата • Обяснява принципите за съставяне на влакнести смеси и връзката между предназначението на преждата и нейните технологични параметри • Изброява видовете прежди, включително ефектните, и описва техните характеристики, визуални ефекти и приложения • Познава технологичните методи и машини за ефектно предене и материали, използвани при него Част по практика на професията: • Анализира изискванията към преждата според нейното предназначение и приложението ѝ • Определя структурата на преждата, включително вид на усукване, брой нишки и система на предене • Подбира подходящи влакна и влакнести смеси според

ПРОЕКТ

	функционалните, естетическите и екологичните изисквания • Проектира прежди с устойчиво приложение, като съобразява технологични параметри и критерии за качество • Настройва и управлява предачни машини за ефектно предене, осигурявайки качество и съответствие с технологичните изисквания • Извършва ефектно предене по зададени параметри, оценява качеството на ефектните прежди и прилага безопасни производствени практики
Средства за оценяване	• Част по теория на професията: писмен изпит • Част по практика на професията: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 14	**Управление на технологични процеси в текстилното производство**
Резултат от учене 14.1	Планира и организира технологичните процеси за производство на текстилни изделия, като осигурява оптимално използване на суровини и ресурси
Знания	• Познава характеристиките на различни видове нишки с оглед на екологичната им устойчивост • Разбира важността от спазването на екологичните стандарти и критерии при подбор на суровини • Познава подготвителните процеси в тъкачното производство • Разчита технологична документация, познава основните и производните сплитки в тъкачеството, познава допустимите стандартни отклонения по показатели
Умения	• Анализира и оценява характеристиките на различни видове нишки с оглед съвместимост с технологичния процес • Оптимизира процеса на подготовка на суровини за тъкане, като пести ресурси и минимизира отпадъци • Анализира най-често срещаните дефекти, причините за възникване и начините за тяхното намаляване и отстраняване
Компетентности	• Способен е да взема обосновани решения при избор на нишки за тъкачното производство, отчитайки екологични, технологични и икономически фактори • Управлява и координира дейности, свързани с доставката, съхранението и контрола на устойчиви суровини в производствената верига
Резултат от учене 14.2	Разработва и въвежда технологични режими и параметри, съобразени с изискванията за качество, ефективност и екологична устойчивост

ПРОЕКТ

Знания	• Познава методите за контрол и измерване на качеството по време на производството, прави връзка между параметрите на процеса и дефектите в крайния продукт • Прави връзка между стандартните климатични условия (влажност и температура в работния цех) и качеството на готовата продукция, познава методите за сравняване на образец с готовата продукция
Умения	• Събира и анализира данни от производствения процес, открива връзка между свойствата на текстилните материали и технологията на производство • Предприема при необходимост коригиращи действия за оптимизация на технологичния процес • Оперира с уреди за изпитване на текстилни материали и работи със стандартизационна и технологична документация
Компетентности	• Способен е да управлява качеството на технологичния процес в тъкачното производство, да разпознава и коригира технологични дефекти, като прилага стандарти и нормативни изисквания
Резултат от учене 14.3	Контролира и следи изпълнението на производствените процеси
Знания	• Описва основните технологични процеси в текстилното производство и техните етапи • Разбира видовете суровини и материали, техните свойства и приложимост в производствения процес • Познава методите за оптимизация на ресурсите и минимизиране на отпадъците • Ориентира се в нормативните изисквания и стандарти за ефективно и устойчиво производство, включително и на чужд език
Умения	• Анализира производствените нужди и планира технологичните процеси спрямо зададените изисквания • Организира последователността и ресурсното осигуряване на технологичните операции • Използва техники за оптимизиране на използването на суровини и материали • Мониторира и коригира процеса при отклонения от плана
Компетентности	• Самостоятелно планира и организира технологични процеси с цел ефективно производство и оптимално използване на суровини и ресурси • Взема решения за подобряване на производствения процес, като съблюдава екологични и икономически критерии
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Анализира принципите за подбор на суровини и оптимизация на ресурсите в производството

ПРОЕКТ

	• Описва основните технологични процеси, нормативните изисквания и стандарти за устойчиво производство Част по практика на професията: • Установява връзката между технологичните параметри и възникналите дефекти в крайния продукт • Анализира характеристиките на различните видове влакна спрямо технологичните изисквания • Оптимизира подготовката на суровини, като ефективно пести ресурси и минимизира отпадъци • Събира и интерпретира данни от производствения процес и предприема адекватни коригиращи действия за оптимизация и подобряване на технологичния процес
Средства за оценяване	• Част по теория на професията: писмен изпит • Част по практика на професията: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Текстилни технологии“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1.
I	2	ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 5
		ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 6
		ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 7
		ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 8, ЕРУ 9
II	3	ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 5, ЕРУ 10
		ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 6, ЕРУ 11
		ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 7, ЕРУ 12
III	4	ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 5, ЕРУ 10, ЕРУ 12, ЕРУ 13

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

5.1.1. Учебен кабинет

Обучението по теория се провежда в учебен кабинет или в зала. Учебният кабинет е оборудван с работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска, прожекционна техника или интерактивна дъска за представяне на видеоуроци, схеми и демонстрации; обучителни видеа за работата на предачни, тъкачни и плетачни машини; достъп до дигитални ресурси и стандарти за качество, свързани с устойчивото текстилно

производство и контрол на качеството, компютър с интернет за работа с онлайн ресурси и симулации.

Кабинетът трябва да разполага с аудио-визуална техника, мултимедиен проектор и екран, компютър с инсталирани програмни продукти, необходими за учебния процес, информационни табла, учебни аудио- и видеофилми, достъп до интернет.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

5.2.1.Учебна предачна работилница

Учебната предачна работилница трябва да бъде специално оборудвана с машини, подходящи за провеждане на демонстрации и практически упражнения – малогабаритни предачни машини, предоставящи възможност за ръчно управление и управление чрез цифрова система с цифрово програмно управление.

5.2.2. Учебна тъкачна работилница

Учебната тъкачна работилница трябва да бъде оборудвана с настолни тъкачни станове, които могат да бъдат с механично или с цифрово управление, пригодени специално за обучителни цели. За демонстрация на тъкачните процеси се използват малки индустриални тъкачни машини или се ползва производствената база на партньорско предприятие. Работилницата трябва да е оборудвана с комплект уреди и принадлежности, необходими за подготовка на основата и вътъка, както и за настройка на параметри и контрол на качеството на тъканите изделия.

5.2.3. Учебна плетачна работилница

Учебната плетачна работилница трябва да бъде оборудвана с плетачни машини с механично или с цифрово управление. Работилницата трябва да е оборудвана с помощни инструменти, предназначени за подготовка и настройка на параметрите на плетачните машини, осигуряващи оптимален контрол и качество на производствения процес.

5.2.4. Лаборатория за изпитване на текстилни материали

Лабораторията за изпитване на текстилни материали е оборудвана с уреди за измерване на физико-механичните свойства на текстила, включително устройства за определяне на плътността на плата, както и апарати за тестване на опън, якост и еластичност. В нея се използват механични и дигитални уреди за оценка на абсорбция, свиваемост и износоустойчивост на материалите. За оценка на качеството по стандартни методики са налични дигитални тестери за текстил. Лабораторията трябва да е оборудвана с микроскопи и оптични уреди за анализ на структурата на нишките и влакната с висока точност.

За допълнително усвояване на професионални компетентности се препоръчва обучаемите да провеждат учебна практика и стаж в партньорски предприятия от текстилната индустрия, които разполагат с актуални технологии и условия за обучение.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионално направление „Администрация и управление“ и професионално направление „Икономика“ от област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ и от професионално направление „Машинно инженерство“ от

ПРОЕКТ

област на висше образование „Технически науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на учебния предмет или модул.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили професионална квалификация по професията при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ